

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. November 5.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam. 89. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyílt erek díja előre fizetendő.

Iparfejlesztés.

Irtá: Sztérenyi József.

Annak az Istenáldotta földnek népéről van szó, mely az ország gazdasági életének első rangú tényezője, a míg gazdasági életünk alapja és feltétele a maga idején érvényesülő nap és eső.

Arról a földről és népéről, mely ez idő szerint az évnek csak egyik részében értékesítették és érvényesül gazdaságilag: az, hogy erőt kapjon a termelés idejére; ez, mert foglalkozása és életmódja egyoldalú idejének nagy része kihasználatlan.

Pedig fontos nemzeti és közművelődési érdekek követelnék a mai viszonyok alapos megjavítását.

Nemzeti érdekek, mert a magyar faj megerősödése függ össze ezzel, mely szomorú példáját látjuk ennek a Székelyföldön — anyagi helyzetének romlásával fokozatosan tért veszít saját ősi területén.

Közművelődési érdekek, mert a szellemi gyarapodásnak alapfeltétele az anyagi erő.

A kinél hiányzik a megélhetés feltétele, a kinek küzdenie kell a létfenntartás nehézségeivel, az nem fordíthat kellő gondot szellemi fejlődésére.

Az a helyzet nagy Alföldünk aranykalászos rónáinak nagy részén.

Az aranykalász egymaga alig biztosítja már a nép megélhetését.

Pedig az fog maradni megélhetésének legfőbb alapja továbbra is, annak kell maradnia, mert az a jellege az ország ama nagy részének. E jellegét megváltoztatni akarni, e jelleg megváltoztatására törekedni, meddő kísérlet lenne.

De felesleges is.

Más mód kell — szerény nézetem szerint — azt a kérdést eldönteni és ezen a helyzeten segíteni.

Mert segíteni kell.

Nem új alapot keresni, hanem a meglévőt kiegészíteni.

Lehet az Alföld egyes részein gyárakat is létesíteni, sőt városaiban kell is, a viszonyok sem kedvezőtlenek erre.

Más a városok kérdése és ismét más a vidéké.

Azoknak mindenütt ipari és kereskedelmi jellegűt kell adni, azok mindegyikénél törekednünk kell, számban növelni, erőben gyarapítani az iparos és kereskedő népességét, ez biztosítja legerősebben azok fejlődését.

Erre csak a százados kézműipar erősítőse, és új gyárak létesítése alkalmas.

E kettő és a felvevő képességében gyarapodó földmives lakosság önmaga teremti meg az erős kereskedelmet.

De lehet-e gyáripárt teremteni azokon

a rengeteg területeken, melyeket ott ma az eke szánt fel?

Lehet egyes helyeken, de általában nem lehet. Nincsenek meg hozzá az előfeltételek. Gyér a lakosság, nincs fűtőanyag vagy vizierő, sok helyütt általában víz és hiányos a közlekedés.

Pedig ezek nélkül nincs ipar.

És ha lehetne is, volna e helye ennek, kivéve azokat az iparokat, melyek kiegészítő részei a mezőgazdaságnak?

Jöjjünk tisztába azzal, mi a legfőbb cél a gyáripár fejlesztésénél?

A nemzeti munka lekötése, a fölös munkaerő állandó és biztos foglalkoztatása.

A mezőgazdasági iparok — melyeknek nagyarányú fejlesztése ezeken a területeken kívánatos, sőt szükséges — a eukorgyárak kivételével nem kötnek le valami igen nagy munkaerőt. Ezek nem is ebből a szempontból bírnak különös jelentőséggel, hanem az okszerű gazdálkodás érdekéből.

A többi iparokhoz pedig nincs fölös munkaerő. Olyan t. i. mely tavasszal is, nyáron is, télen is egyaránt rendelkezésre állhatna. Mert az iparnak állandó munkaerőre van szüksége. Az csak kivételesen, csak időszakos üzemeknél rendezkedhetik be változó üzemekre.

Csupán egy iparág volna, mely állandó

TÁRGA.

Az osztály poétája

(Monolog.)

Irtá: Gáspár István.

(Összeráncolt honlokkal, lassan előre lépdel, miközben mondja): „Durva, kemény módon szóltál a tétl buta fajzat” (ujjain skandálva) . . . Ugy-e, hogy, jó? . . . És tiszta hexameter. Igaz, hogy mindenik szó kétféle az is igaz, hogy, hasonló helyzetben költő-társam alaposabban letárgyalta azt a nyegét, kire rá illettek ezen szavai: „Ostoba, marha, paraszt, neveletlen kölyke apádnak;” tőle vettem a mintát . . . Nem baj! Azért nem plagium! Jó az enyém is. Meg van benne az ihlet, a nemes düh, a magasztos örvény. S okom is van a kitörésre. Elmondjam miért? Ah pardon! hiszen önök valószínű nem is tudják kinek himnuszát akarom én méltóan e versben elzengeni. Pedig ki lehetne más, mint a buksi Béla, (ha—ha—ha! nevet) Képzelték csak! Mi történt (ha—ha—ha!) Nem tudom most sem nevetés nélkül elgondolni (ha—ha—ha!) De fogják hozzá! . . . Hát bevezetés ez: Béla éppen olyan jó latin, mint én. Ez alatt pedig egyenlőségi jellel egybekapcsolva azt kell érteni; id est: se ő, se én jobban nem tudnók jó magyarsággal a latin szöveg

értelmét visszaadni, mint a hogy — áldassék érte a neve — a puskakészítő tudós ur megoszelekedte. Teljes bizalommal is viseltetünk a helyes és korrekt fordítás iránt. Többször próbáljuk meg s ha az önállósági ismeret kissé gyanús is volt, az nem a puská rováására lett elszámolva. Csak érteni kell a használatához.

No de hát ugy-e, hogy ismerik Bélát? Hogyne! Persze, hogy igen! Az a magas szőke . . . Ekkora nil (Feje fölé mutat.) Ő az én kedves jó barátom, jámbor lélek . . . jó viseletű, szorgalmas, csak egy kicsit magone. Hogy kerépele le a betanult verset! de aztán a latin fordítás s pláne a minus egy hatvány, ez igen magas neki s így aligha lesz congreganista! A multkori eset is így történt . . . Őra előtt 5 perccel kiteríti maga elé a „Cicero”-ját melléje a praeparatiót, köhint egyet-kettőt s mozgolódik helyén. Mindez biztos jele annak, hogy élénk deák lelkiismerete a bekövetkező felelés és szorongatás idejét sejteti vele. Én kézbe kapom a szógyűjteményt és sok minden okból s többek között azért, hogy magam is megtanuljam, kezdem tőle a szavakat kikérdezni. Főlséges meglepetés! Majdnem mindeniket tudja. Bepillantok könyvébe, s rendkívüli szorgalmának jeléül, arról győződöm meg, hogy a sorok között finom betűs, állandó megjegyzések vannak. Szinte felsohajtottam! Lelki vád kintzott, mennyivel jobb fia Béla, mint én s talán el is keseredem, ha az a biztos tudat nem vigasztal, hogy én ma ugy sem felelek, Béla pedig igen; s azért készült ilyen lelkiismeretesen.

Borus elmélkedésemet a tanár ur belépése szakítja meg s ezt pedig a Béla felszólítása követi. Ő reszketett, azt hittem örömben s sziate irigyelem boldogságát, milyen jelest fognak neki írni . . . De ni ni . . . Béla ugy járt, mint a nagyon éhes farkas, midőn izletes bárányok közé érkezik: kitartott száját többé nem tudja összesattintani s csak a nyála foly és fejével a báránykakat döntögeti. Béla is csak haboz, meregeti szemét, közelebb, majd távolabb viszi a könyvet, összezavar mindent, a szavak értelmét felelseréli, elhalványodik, izzad . . . Szóval kinos a helyzet s persze, mi lehet más a vége: Béla kenetteljes figyelmeztetések között leül s kap egy jó . . . vastag bundát a notesben.

S most jön a legnagyobb meglepetés . . . Béla után engem hív fel a tanár ur (öklével fenyeget) hej! mert ilyenek is azok a tanárok. „Uram! csak még egyszer segits!” E gondolat akar sohajjá változni ajkamon, de nincs idő . . . Hanem hát van itt ész! Ügyes vadász a futó nyul, vagy a felbukkanó róka láttára hamarabb lövésre fegyverét nem készíti elő, mint nekem a könyvemet Bélával kiereselni sikerült s nyugodtan, mint kit a legjobb öntudat biztat, kezdtem fordítani, illetőleg olvasni: „Mithridates autem omne reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, sed ad comparationem novi contulit” s reá a finom írási szöveget: „Mithridates azonban hátralevő többi idejét nem a régi háború elfeledésére, hanem egy újnak szervezésére fordította.” És így tovább, minden remekül ment. A bevezetett puská szöveg talált, nyugodtságon imponált s a ta-

munkásságra számíthatna itt is, a szövőipar, mely tulnyomólag női munkára van alapítva. Ez a munkaerő pedig fölös számmal áll itt rendelkezésre. Sőt épen ez egyik nagy baja az Alföldnek, hogy női munkaereje nincs kihasználva, ez nem értékesített.

Csak hogy a szövőiparnak meg egyéb feltételei nincsenek meg itt, kivéve a városokat, melyek más elbírálás alá esnek.

Más megoldást kell tehát itt keresni. Annyival inkább, mert az iparfejlesztés nem olyan mesterség, melynél chablónokat lehetne alkalmazni. A viszonyok szabják meg annak alkalmazhatóságát.

Itt pedig a viszonyok — ismét nem a városokat érteni — azt írják elő, hogy keresni kell kiegészítő foglalkozásokat, melyek egyrészt lekötik a női munkaerőt az év minden szakában — ha nem is mindig teljes munkaidőjében, másrészt kiegészítik a tavaszi, nyári és őszi foglalkozást télen is.

Ez nem lehet más, mint egészséges alapon szervezett háziipar.

De nem magára hagyatva, hanem komolyan szervezve. Vállalati alapon, hogy biztos munkát nyújtson és állandó keresetet biztosítson.

Nem könnyű feladat, de nem is megoldhatatlan. Nagy áldozatokat igényel, de olyan cél érdekében, melyért még sokkal nagyobb is indokolt volna. Nemcsak a jelen közvetlen kilátásáért, hanem közvetve a jövő átalakulásért.

Ha az Alföld városaiban sikerülne néhány nagyobb gyárat létesíteni, melyek lekötne a városi és környékbeli lakosságot, ennek kapcsán pedig sikerülne az Alföld nagyobb területeire kiható állandó háziipari vállalatokat teremteni, melyek arra az időre nyújtanának a családok számára — mert hisz egyelőre nem lehet

még ezrekről szó, ez csak fokozatosan történhetik — rendes keresetet, mikor a mezőgazdasági munka a lakosság nagy tömegei számára szünetel: gyorsan megváltoznak az aranykalászos rónák népének gazdasági viszonyai és ezzel egyuttal hatalmas lépést tehetnének előre a nemzeti és kulturális haladás terén.

A kormányprogram bírálat.

Mult szombat délután hangzott el a kormányprogramja. Vasárnap reggelre már a fővárosi sajtó visszatükrözve a politikai körökben előző este támadt felfogást és hangulatot, kritikáját is adta a kibontakozást célzó, de előreláthatóan nem szolgáló legújabb próbálkozásnak. Nem mondhatni, hogy ez a bírálat valami kedvező a Fejérváry-kormányra és programjára nézve. Egy-két lap, némiképpen elismeréssel adózik ugyan Fejérváry bárónak a programban kifejezésre jutó helyes szociálpolitikai és gazdasági elvekért. Ám ezek a lapok is merő illúzióknak tartják azt a feltevést, hogy a Fejérváry-kormány a mostani politikai helyzet közepett és a jelenlegi pénzügyi viszonyok között egyáltalában meg tudná valósítani ezt a sok hasznos és jó dolgot, melylyel valósággal teletölték a programot. És mit ér a legszebb program, ha megvalósításra váró, de soha meg nem valósuló program marad csupán.

A koalícióhoz közel álló lapok azonban még tovább mennek. Nem annyira jóhiszemű, a közjogi kérdések helyébe gazdasági és szociálpolitikai kérdéseket állító politikuskok utópiáját, meg nem valósítható illúziók impraktikus megtestesülését látják a szombati programban, hanem rosszhiszeműen alkotott, az ország félrevezetésére szánt ámitást és félrevezetést, a melylyel szemben nemcsak a megvalósítás szempontjából lehet jogos kételyeket támasztani, hanem a melyet mint komoly államférfiakhoz nem méltó humbogot a legkeményebben el kell ítélni. A sajtó tulnyomó többsége ezt a felfogást vallja. A kormány programjának ilyfajta megítélése jött kifejezésre Bánffy Dezső bárónak vasárnap Szegeden tartott beszámolójában is. E beszédében Bárdy báró behatóan polemizál a kormányprogrammal, a melylyel mint mindenképpen különbet természetesen az új párt programját állítja szembe. Végül Tisza István a szabadelvűpárt értekezletén hevesen

megtámadta s kivihetetlennek nyilvánította a programot s különösen a választói jog miatt nagyon vehemens támadásban részesítette azt, kijelentvén, hogy az ellenzéken küzdeni fog a végsőig a program ellen.

Ifjúsági ünnepély.

A kézdíváshelyi r.kath. főgimnázium ifjúsága védőszentje szent Imre hercegnek tiszteletére, november 1-én, szerdán — mint lapunkban már jeleztük — emlékünnepelet rendezett és pedig olyan rendkívüli sikerrel, mely azt a hasonló ünnepek közül a jelenvolt intelligens közönség véleménye szerint magasra kiemelte.

Megszoktuk a mi főgimnáziumunktól, hogy ha nyilvános előadásra hívja a közönséget: mindig gondosan előkészített műsorral és jól sikerült előadásokkal lepi meg a közönséget. Az utóbbi években, mégis érezhető volt bizonyos, bár nem nagy hiány az előadásokon, a mely fölött, mivel, nem a szereplő ifjúságban rejtett az ok, a műsor egyéb pontjainak kiváló sikerei révén, napirendre tért a kritika. S mivel a körülmények előnyös változása folytán a bizonyos hiány is ez évben teljesen megszűnt: az ifjúság olyan kedvező helyzetbe jutott, hogy most már egy minden ízében korrekt, pompás műsornak kifogástalan kereszttüvelére, ugyiszóva büszkén bivatkozhatik. Hogy világosabban beszéljünk: egy olyan énekkar szervezéséhez, és vezetéséhez, minőt egy főiskola mielőtt ifjúságától méltán elvárhatni, nem elég az, hogy kitűnően és szépen tudjon énekelni, nem elég, hogy — az utóbbi vezetőktől is el nem vonható — jó akarattal bírjon valaki oda magasabb zenei képzettség, alapos tanítási módszer és gyakorlat kell, szóval arra mintegy rá kell szülni. Hogy pedig az énekkar mostani vezetőjét, Nagy Dénes tanárt, az Isten a szervezés és vezetés elősorolt kötelességeivel bőven megáldotta: arról kétségtelen bizonyosságot tett a szerdai ünnepély két énekszámán, „A küri szava” Sichertől és a „Nemzeti zászló” Huber Károlytól, melyeknek remek összhangjával, pompás színezésével nemcsak meglepte, de el is ragadta az énekkar a közönséget.

Hogy a zenei pontokkal számoljunk, konstátáljuk, hogy az ifjúságnak igen jó zenekara is van, szintén Nagy Dénes tanár vezetése alatt. Huszkától egy bájos keringőt s Kontitól a Királyfogásból egy indulót produkált a zenekar, majdnem olyan sikerrel, mint az énekszámokat s bizony a keringőre nem

nár ur tankönyv vizsgát nem rendezvén, én büszkén körülnézve ültem be. Jelest kaptam; láttam a két szememmel, milyen függélyes egyest pingált be a tanár ur.

— Ami aztán az óra végén történt, azt igazán sajnálom. Nem tudom, milyen pajkos gonosz szellem bujt belém. Nem hálát éreztem Béla iránt, hanem csipőre tetti kézzel, neki fordulok (mindezt megteszi) s kaján vigyorgással az osztály nagy gaudiumára a következő predikációba fogtam bele: hát — te Béla! melyik özönvíz előtti őslény utódjának vallod magad; melyiket gyalázod meg születésseddel Te . . . te, te a saját betűidet, írásodat nem tudod elolvasni s szekundát fogsz abból, mit nekem jelesre elkészítesz

Tovább nem folytathattam az épületes leckézést. Bélaiban a szégyen s a kapott bunda miatti fájdalom haragja fene vadkint bődült meg s először az ő szeme szikrázott, azután az enyém Találják ki mitől! Nos aztán én elhallgattam s ő pedig, miközben, a mellemen ült s a torkomat is színte fojtogatta, ilyen ékes címeket osztogatott: te haszontalan rimfaragó, fűzfapoéta, te puskatolvaj, pribék stb. stb. Soh égl! még osztálytársaim is vele mutattak rokon szöveget s engem? s engem? segítség helyett kinevettek . . . Van-e igazság a földön . . . ? Van és lesz! Nem hagyom én bosszúlatlanul. A miként Béla, úgy ő is megkapják a méltó jutalmat az én verses énekeimben.

Mert hát tetszik tudni én mindent megénekelek, ami csak történik, nekem minden költői tárgy. Pl. a tegnapi előtt, mikor Gyula a fogát fájta, szegszere pattant ki lelkemből e szép strófa:

Kendőddel szomorun
Arcod miért fogod?

Nem fogad fáj neked
Leckédet nem tudod.

Ugy-e, hogy ez is jó? Hej! és még miket írtam! Csak sugva mondom, még a német tanárokat is megénekeltem . . . Igaz, hogy osztálytársaimnak sem merem elszavalni, mert megtalálják mondani a két tanárnak, de egyszer csak napvilágot lát ez is. Ugy kell nekik! miért germánizálnak a székely fiúk között! De hát azért is vagyok én az osztály poétája!

Én a tanulmányi kirándulást is modern mesés hőskölteménynek fogom föl, melyben a kísérő tanárok fatalis hatalommal vezérlik a küzdő d'ákság hódító csapatát. A kirándulás elnöke a divina machinatio rendezője. A gőzsipló a tündér országtól el választó operenciás tenger, melyen szellemszárnyain repülnek át. A fűrészek és gyárak, erdők és várak, honnan a gonosz óriás kat törpék verik ki stb. stb. Majd ezt az eposzt is elmondom egyszer önknek.

Nem riaszt vissza a tárgy kicsinyisége sem. Hiszen az Imre apró szeméiről is el tudom mondani az én költői véleményemet. Ha kíváncsiak elmondom önknek is. Kíváncsiak? . . . ? Jó no! Hát így hangzik:

Ha igaz, a mit a
Régi nagy bölcs mondta,
Az embernek a szeme
Lelkének a tükrö:
Ugy kicsiny a lelke
És hozzá még szürke.

A Jánoskáról meg ilyen az általános bírálatom:

Nagyon szeretsz sugni, s várod is a sugást,
Kapsz érte megintést és ezernyi sok szidást,
S míg szemed a könyvbe mindig csak belenéz
Nem lész te is soha, soha János vitész.

Nem rossz ugy-e? Szóval az én költészetemet a muzsák gazdagon táplálják. Vagy hogy még költősebben fejezem ki magamat: az én Pegazusom nem kényes állat. A Helikon forrásaiból de szükség esetén a posolyából is iszik. Csak egy baj van! Csak egy forrás van még előtte bezárva. Megmondanám azt is, melyik, (ravaszon körül néz) ha valamelyik professzor meg nem hallaná S ez . . . ez . . . (sugva mondja) a szerelem. Igen! Éppen ma olvastam, hogy Petőfi költő társam énekeit a szerelem s ő maga a szerelmet megdicsőítették.

Azt nem értem, hogy ez hogyan lehet és hogy én azt miért nem tudom. Pedig hát én is ismerem elég Juliskát, Micit, Pannát, Erzsit, de nem tudom miért kellene írni hozzájuk olyan szép dolgokat?

Különböztet mit mondjak? . . . Lehet, hogy én is később tudni fogom, hogy miért olyan bájos a pisze or s miért hordoz gyöngyszort a szájában az, a kinek egérfogai vannak. Hogy a kék szem miért hasonlít a magas ég és a mélységes tengerhez is? Hogy a fekete szemnek miben van az éjszakája? Hogy a piros ajakon hol van az eper is és a meggy is? Jaj, ha én ezt megérem! Akkor fogok én önknek szép verseket mondani. De még várjanak egy kicsit! Addig is ajánlom magamat.

egy jelenvolt bájos kis hölgyike s ifju ur, lábai jöttek ütemes mozgásba...

Átérve a szónoki, előadó számokra, első sorban elismeréssel kell honorálnunk Dénes András VIII. o. tanulóit talpraesett ünnepi beszédéért, melynek csinos szerkezete, ügyes előadása mellett egyik előnyül kell följegyeznünk, hogy nem terjedett hosszúra s mégis elmondta mindazt, amit egy ilyen beszédnél és előadójától várni szokás. Kicsüd Árpád VIII. o., Apor Péter báró VII. o. tanulók gyakorlott, ügyes szavalóknak mutatták be magukat; amaz Gáspár István, tanárnak „Szent Imre álma” című, vallásos és hazafias gondolatokban, meglepő hasonlatokban és hangulatban gazdag, szép költeményét, emez Ince Lászlónak „A nővér” című meghatározó költeményét adták elő érzéssel, teljes megelégedésre méltóan. A közönség élénken tapsolt a szavalóknak s lelkes éljenzésben részesítette Gáspár István tanárt, a jeles postát, a „Szent Imre álma” rokonszenves szerzőjét. Mulatságos, kellemesen szórakoztató pontja volt a műsornak a Vajna Gábor V. o. tanulótlól előadott, „Az osztály postája” című, Gáspár István tanár írta monolog, melynek pompás humora, szellemes ötletei folytonos derűségben tartották a hallgatókat. Elismerés, a kitűnő szerző kihívása követte a monologot, melyet lapunk mai tárcijában közlünk. S végül, amit előbb kell vala tennem, három tanár szerepléséről kell még referálnom, hogy az ünnepélyről irt tudósításunk teljes legyen, amiként csak e három beszéddel lett az ünnepség is teljes. Megnyitó beszédet Biró Lajos tanár, bezárót Gáspár István tanár mondott. Hogy ezek valóságos és hazafias tartalomban dúsak, magas röptűek, előadásban lelkesek, lelkesítő, lebilincselők voltak azt fölösleges írni, hisz mindketten évek óta igen előnyösen ismert szónokai társadalmi s hazafias összejöveteleinknek. A harmadik beszédet a műsoron kívül, reggel a templomban, mise után hallottuk Bujnovszky Aurél István minorita áldozópap-tanár ajkairól. Első beszéde volt ez az ifju paptanárnak s elmondhatjuk, hogy egyesítvén magában a jó szónok sok kellékét, hazafias, és vallásos eszmékben bővelkedő, szép előadásával megnyerte nemcsak az ifjuság, de a közönség rokonszenvét is, mely a következő szónokok alkalmával bizonyára folytonosan növekedni fog. Ilyen volt az ünnepély: vallásos, hazafias, lelkesítő lélekemelő. Hogy az ezután is ilyenek lesznek, arra kezesség a hivatása magaslatán álló derék tanári kar, az előre törekvő nemes ifjuság s a szerdai ünnepély.

NAPI HIREK.

— **Aranymise.** Kézdivásárhely város egyik kiváló szülöttje, Andrassy János, nagyváradi kánonok, pápai praelátus, november 1-én ünnepelte meg áldozópapságának 60 éves jubileumát. A közszeretben álló, jótékonyágáról híres főpap aranymiseje alkalmából 40,000 koronás alapítványt tett az üdülő betegek, 10,000 koronát pedig leánynevelési célokra. A népszerű praelatust melegen üdvözölte Szmeccsányi Pál, nagyváradi püspök is. Ahhoz a szívélyes és meleg órációhoz, melyben Nagyvárad katolikus hívő közönsége részesítette a nevezetesen évforduló alkalmából a derék főpapot, hála s szívvvel csatlakozik szülővárosa: Kézdivásárhelynek egész mivelt közönsége, s különösen a főgimnázium tanárkara és ifjusága, melynek javára — mikor a főgimnáziummá fejlesztéséről volt szó, 10,000 koronás alapítványt tett a székhely ifjuság nevelési céljaira s azóta mindig kiváló figyelemmel kíséri, lapunk útján is a főgimnázium fejlődését. Öszinte lélekkel kívánunk ezért városunk derék, előkelő szülöttjének, iskolánk bőkezű jótévedőjének, a közszeretben álló praelátus urnak drága életéhez még számos évet, állandó egészséget, jó kedélyt, erőtl. Ad multos annos!

— **Új zászlóalj parancsnok.** A király Mészáros Hugó alezredest, a kézdivásárhelyi m. kir. honvéd zászlóalj rokonszenves parancsnokát áthelyezte Nagykanizsára s helyébe Kézdivásárhelyre Józsa György m. kir. honvéd alezredest, trencsényi zászlóalj parancsnokot helyezte át.

— **Képviselői beszámoló.** Dr. Ráth Endre városunk országgyűlési képviselője november 4-én az esti vonattal Kézdivásárhelyre érkezik. A vasúti állomásonál Dr. Szecsvay Gyula ügyvéd üdvözlő a választó polgárság nevében. Vasárnap délután 2 órákor tartja a Vigadó erkélyéről beszámoló

beszédét. Este 7 órákor a Vigadóban Dr. Ráth Endre és ifju felesége tiszteletére közvacsorát rendez a függetlenségi kör által kiküldött rendező bizottság. A beszámolóra — valószínűleg — egy pár képviselő társa is le fogja kísérni. A beszámoló elé nagy érdeklődéssel tekint a választó közönség.

— **A honvédség köréből.** A király kinevezte nov. 1-étől kezdődő ranggal a brassói 24-ik honvéd gyalogezrednél I. oszt. századosává; Ratky Sándor II. o. századosot, — II. oszt. századosává: feldobolyi Szabó Ferenc főhadnagyot; — főhadnagygyá: Pop Ovidiusz hadnagyot; hadnagyokká: Parragh Gyula, Bokor Mihály, Egyed József, Jambree Zvoimir, Kiss Ernő, Hoffmann Arthur tiszthelyetteseket; — I. oszt. százados kezelőtiszté: Wallinger Károly, II. oszt. százados kezelőtiszté: a zágrábi 25. honv. gyalogezrednél főhadnagygyá: Sijau Vazul hadnagyot.

— **Státusgyűlés.** Grf. Majláth Gusztav Károly püspök az erdélyi róm. kath. státusgyűlést azon alapon és jog erejénél fogva, melyet számára ősi törvényeink, királyi rendeletek, évszázados gyakorlat s ujabban 6 eszázári és apostoli királyi Feljegyzések 1867-ik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása biztosítanak, folyó 1905. november hó 16-ik napjára Kolozsvárra az Urnak szent nevében összehívta. A gyűlés tárgyai: 1. Az igazgatótanács évi jelentése; 2. A kilépő igazgatótanácsosok helyeinek szabályszerű betöltése. Ennél fogva felkéri a főpistort a képviselőket, hogy a kihirdetett státusgyűlésen megjelenni, a tanácskozásban résztvenni és megjelenésükről vagy akadályoztatásukról az igazgatótanácsot értesíteni szíveskedjenek.

— **Kinevezés.** A király Dr. Endes Miklós csikszentmártoni kir. járásbíró hasonló minőségben áthelyezte a Kolozsvár városi kir. járásbírószághoz.

— **A szanatoriumi ügyek előharcosai.** A József kir. Herceg Szanatorium Egyesület most kiadott egyleti értesítőjében a Szanatoriumi Lapokban sorozatos közleményben megkezdte azoknak a lelkes urhölgyeknek aremása bemutatását, a kiknek nagyszerű munkája révén terjed ez a szép emberbaráti akció. Elsőül Lassberg-Rudolf grófnő. (Győr), Des Echerolles Krsupér Sándorné, (Nagyvárad) és Sternberg Albertné, (Hatvan) arcképeit mutatják és méltatják a szegénysorsu tudóbetegek érdekében kifejtett működésüket. Az emberszeretethek ligy folytatán erősödik s nem alaptalan a remény, hogy az egyesület nagysikerrel fog tenni a szegénysorsu tudóbetegekért.

— **Halálozás.** Egy ifju asszony korai haláláról vettük a gyászjelentést. Kézdivásárhelyi Kovács Ödön sz. Ugron Etelka életének 24-ik. boldog házasságának első évében hosszú, de békés szízzel, hívő lélekkel hordozott szenvedés után folyó hó 2-án d. u. 3 órákor Kovácsnán jobb létre szenderült. Földi részeit szombatn d. u. 2 órákor helyezték az ev. ref. egyház szertartása szerint a kovácsnői családi sírkertben örök nyugalomra nagy részvétellel. Az elhunytat gyászolják Kovács Ödön gibanakereskedő, mint férj. Ugron János és neje Mirtse Ágnes, mint szülők. Kovács István, apja. Ugron Géza, Emma, Jenő, Jolán testvérek. Ugron Arthur, Jánoska, és Géza, Becek Ilona, Zoltán és Irén unoka testvérek.

— **Új körorvos.** Alosanaton székhellyel alakított csoport körorvosi állásra az érdekelt községek képviselői egyhangulag Dr. Zakariás István csikszépvízi körorvost választották meg, aki a jövő hóten foglalja el új állomását.

— **Új találmány.** Ifj. Szabó Ferenc radnóti kereskedő egy oly kézikocsit szerkesztett, melylyel egy ember képes 4—500 kiló súlyu hordós vagy ladás darabát könnyűszerrel felrakni — kilométeres távolságokra elhuzni és egyedül lerakni, anélkül, hogy a legterékényebb áru is kárt szenvedhetne, mivel a kocsi szekrénye egy fogásra teljesen a földre simul s így az áru könnyűszerrel a kocsira fel, vagy arról legurul és a kocsi rud lenyomása által a szekrény újra felemelkedik és szállítóképes lesz.

— **Esküvő.** Szotyori József kézdivásárhelyi derék iparos, timármester, október 31-én tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Czizler Terézszel, a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet egyik jóra való növendékével. A násznagyi tisztet Nagy Károly árvaházi igazgató és felesége teljesítették. Szerencse kísérvé házasság életüket.

— **Modern tápítal.** Időesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a Herkules sört használják ujabban, mert e kitűnő malátatápsör különlegesség hatásos hízaló is; gyengélkedőknél, lábadozóknál kiváló erősítő és emelő nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, kávéházban és vendéglőben. Nagyban Herkules sörfőzde. Budapest, VII. Bethlen-tér 3, honnan postán 5 kgr. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek. Főraktár Kézdivásárhelyen: Kupán József fűszer- és csemege-üzletében.

HIRDETÉSEK.

KISS

szerencsése

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban,

vegyen egy szerencsesorsjegyet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet

KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

Több ezer fől nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket

KISS bankházában.

Az eddigi huzásoknál szerencsenk volt már

háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1,800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2,200.000

koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhet, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

— Kihuzott nyeremények azonnal kifizetettek. —

Kísérleje meg szerencsését KISS bankházában, mert

KISS szerencsése NAGY!

A XVII sorsjáték 1-ső osztályának huzása folyó évi november 23-án és 24-én lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K. 50 f. Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — „ Egy egész . 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító-helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 13.

Sz. 5271 - 905. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Balogh János és neje Vilikó Mária k. vásárhelyi lakos végrehajthatónak Kőneci Etelka szőrcsei lakos végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona tőkekövetelés és ennek 1904. febr. 6-tól járó 6% kamatai, 144 kor. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 36 kor. 10 fl. s jár. iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő, Szőrcse község határára fekvő, a szőrcsei 433. sz. tlkvben 289. hrsz. kertre 26 kor., a szőrcsei 26 sz. tlkvben foglalt 320/7. hrsz. szántóra 33 K., a szőrcsei 631. sz. tlkvben foglalt 441/4. hrsz. szántóból a Kőneci Etelka járandóságára 1598 K. Összesen 1662 koronában ezennel

megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi november hó 24-ik napján d. e. 9 órakor Szőrcse község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékpénzes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A k. r. járásbíróság, mint tlkvi hatóság.

Kovácsnán, 1905. szept. 11. én.

(121. 1-1.)

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

JO REKAM
BIZTOS
SIKER

GOLDBERGER AY.

BUDAPEST, IV. VÁZLÓ UTCA 20. -- HIRDETÉSI IRODA --

Hirdetések olcsó áron felvételnek e
lap kiadóhivatalában.

Aki kitűnő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,
ne mulassza el saját érdekében a
kitűnő hatásának elismert

HERKULES
maláta-tápsör
különlegességet inni.
— Rendkívül tartós és sokáig eláll. —
Kapható minden nagyobb csemege-
fűszer- és reszkedésben, vendéglőben és a
Herkules Söröződe szétküldési
telepén

Budapest, VII. Bethlen tér 3.
Telefon 63-67. Árjegyzék ingyen
Vidékre postán küldünk 5 kgr. próbaküldo-
ményt (6 üveg) utánvétellel.
Főraktár
Kézdivásárhelyen: Kupán József
122. 1-5 fűszer- és csemege-üzletében.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyv-
nyomdája, könyvkötészete,
papir-, írószer- és könyvke-
reskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legolesőbb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!

DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes
kárpos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítettek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garni-
turákat, matracokat, foteleket, divány-
párnákat, stb. szóval minden e szakba
vágó munkákat, ugyiszintén bármilyen
rongálódott diványok, fotelek, stb.
újratömését vagy behuzását olcsó és
juttányos áron mellett teljesen újjá ala-
kítottak át.

Gyorsan, izléssel és a legolesőbb árban
készít el minden a könyvnyomdai szak-
mába vágó munkákat, u. m.: irodalmi
műveket, tudományos és irodalmi
folyóiratokat, tankönyveket, heti
és havi lapokat, kereskedők és
iparosok részére számlákat,
gyászjelentéseket, körleve-
ket, üzleti könyveket, név-
jegyeket, meghívókat,
falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és
szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-,
éjjeli- és étszékényeket márvánnyal
és anélkül, garniturákat, sodrony be-
táteleket, ágyakat, matracokat, hajlított
és préseilt ültető székeket, függöny-
tírtókat, gyermekkoscsikat, stb. stb.,
melyeket szintén felügyeletem alatt
— kitűnő száríz anyagból — saját
asztalos, esztergályos és faragó
műhelyemben készíttetek, s azoknak
ugy jószágért mint tartósságáért tel-
jes felelősséget vállalok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek
bekötését nagyon ju-
tányos áron eszköz-
löm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal,
mialtal azok tiszteert tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden
szükséglet-
tető köz-
ségi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok
linompapíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.